

วิวัฒนาการ ของรอยกรองไทย

ครูกันตภณ วาตะพุกกณะ

รายวิชา ศิลปะการแต่งคำประพันธ์

โรงเรียนบางปะอิน "ราชานุเคราะห์ ๑"

- ❖ ร้อยกรองสมัยสุโขทัย
- ❖ ร้อยกรองสมัยอยุธยา
- ❖ ร้อยกรองสมัยธนบุรี
- ❖ ร้อยกรองสมัยรัตนโกสินทร์

❖ ร้อยกรองสมัยสุโขทัย

เริ่มมีการใช้ "คำคล้องจอง"

หลักฐานจากศิลาจารึกหลักที่ 1 ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ความเป็นว่า

"เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจกอบ

ในไพร่ลู่ทาง เพื่อนจูงวัวไปค้า ขี่ม้าไปขาย

ไตร่รักไตร่ตาม้าตา

❖ ร้อยกรองสมัยอยุธยา

•• ลิลิต ตีอ ไตรล + ร่าย

สมัยอยุธยาตอนต้น (พ.ศ. 1983 - 2171)

ปรากฏวรรณคดีที่แต่งด้วย "ลิลิต"

คือ ลิลิตโองการแช่งน้ำ

และวรรณคดีที่แต่งด้วย "ไตรล"

คือ ไตรลปิราศหริภุชชัย

สมัยอยุธยาตอนปลาย (พ.ศ. 2171 - 2310)

ปรากฏร้อยกรองทุกประเภทในวรรณคดีหลายเรื่อง เช่น

กาพย์ - กาพย์เห่เรือ

กลอน - บทละครเรื่อง สังข์ทอง

ฉันท์ - สมุทโฆษคำฉันท์

ร่าย - พระมालย์คำหลว

❖ ร้อยกรองสมัยธนบุรี

ร้อยกรองไทยในสมัยนี้มีวิวัฒนาการมาสู่รูปแบบที่มี**ฉันทลักษณ์**เคร่งครัดยิ่งขึ้น

วรรณคดีที่ปรากฏในสมัยนี้ได้แก่

รามเกียรติ์ฉบับพระเจ้ากรุงธนบุรี (กลอน)

โคลงเฉลิมพระเกียรติพระเจ้ากรุงธนบุรี (โคลง)

กฤษณาसनน้องคำฉันท์ (กาพย์+ฉันท์)

❁ ร้อยกรองสมัยรัตนโกสินทร์

รูปแบบคำประพันธ์ทุกชนิดมีความเคร่งครัดฉับตลกัษณ์
และนับว่าเป็นยุคทองของวรรณคดีไทย

กวีไทยเริ่มมีการแข่งขันด้านศิลปะการประพันธ์มากขึ้น ทำให้เกิดกวีเอก
เช่น สุนทรภู่ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส

•• วรรณคดีร้อยกรองที่มีชื่อเสียงในยุครัตนโกสินทร์

รามเกียรติ์   อิเหนา   ลิลิตตะล่งพ่าย   โคลงโลกนิติ   กาพย์พระไชยสุริยา

❖ ทักษะการอ่านบทเรียน

ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะเรื่อง "วิวัฒนาการร้อยกรองไทย" ในหน้าที่ 3 - 4

ในแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์

